

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग चार

वर्ष १, अंक १ |

शुक्रवार, मार्च २०, २००९/फाल्गुन २९, शके १९३०

[पृष्ठ क्र. ६, किमत रुपये १८.००

असाधारण क्रमांक १३

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम.

अनुक्रमणिका

सन २००९ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ३लांकसभा निवडणुकांच्या दृष्टी	नि महानगर	पालिका	पृष्ठे
व नगरपरिषदा यांनी वित्तीय वर्ष २००९-२०१० चा विशेष अर्थसंकल्प तयार	करण्यासार्ठ	ो तरतुदी	
करण्याकरिता अध्यादेश.			१-६

नगरविकास विभाग

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २० मार्च २००९.

MAHARASHTRA ORDINANCE No. III OF 2009.

AN ORDINANCE

TO MAKE PROVISIONS FOR PREPARATION OF SPECIAL BUDGET IN THE FINANCIAL YEAR 2009-2010 BY THE MUNICIPAL CORPORATIONS AND MUNICIPAL COUNCILS, IN VIEW OF THE LOK SABHA ELECTIONS.

सन २००९ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ३.

लोकसभा निवडणुकांच्या दृष्टीने महानगरपालिका व नगरपरिषदा यांनी वित्तीय वर्ष २००९-२०१० चा विशेष अर्थसंकल्प तयार करण्यासाठी तरतुदी करण्याकरिता अध्यादेश.

ज्याअथीं, राज्यातः एप्रिल २००९ या महिन्यामध्ये लोकसभेच्या सार्वत्रिक निवडणुका घेण्यात येणार आहेत ;

(8)

Γ

आणि ज्याअर्थी, मुक्त व निःपक्ष वातावरणात निवडणुका घेण्याची सुनिश्चिती करण्याकरिता एक आदर्श आचार संहिता यापूर्वीच लागू करण्यात आली आहे :

आणि ज्याअधी, विहित आचार संहितेस अनुसरून, नियडणुका मुक्त व नि:पक्ष वातावरणात होण्याची सुनिश्चिती करण्याच्या दृष्टीने. २००८-२००९ या वर्षाच्या सुधारित अंदाजास मंजुरी देण्यासाठी, आणि स्थायी समितीने, कोणत्याही कारणास्तव, अर्थसंकल्पीय प्रस्ताव सादर केले नसतील किंवा महानगरपालिकेने व नगरपरिषदेने अशा प्रस्तावांना मंजुरी दिली नसेल तर, १ एप्रिल २००९ रोजी प्रारंभ होणा-या आणि ३१ जुलै २००९ रोजी किंवा सार्विज्ञिक निवडणुकांनंतर उक्त महानगरपालिकांकडून व नगरपरिषदांकडून ज्या अगोदरच्या दिनांकास नियमित अर्थसंकल्प तयार करण्यात येईल त्या दिनांकास समाप्त होणा-या कालावधीत अंमलात राहील असा विशेष अर्थसंकल्प अशा महानगरपालिकांकडून किंवा नगरपरिषदांकडून तयार करण्यात यावा यासाठी तात्पुरता कायदा करून, विशेष तरतुदी करणे इष्ट आहे असे महाराष्ट्र शासनास वाटते :

आणि ज्याअर्थी, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवंशन चालू नाही ;

आणि ज्याअर्थी, उपरोक्त प्रयोजनांकरिता, तात्पुरता कायदा करून विशेष तरतुदी करण्यासाठी महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली आहे ;

त्याअर्थी, आता, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ च्या खंड (१) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, याद्वारे, पुढील अध्यादेश प्रख्यापित करीत आहेत :—

संक्षिप्त नाव ब प्रारंभ

- **१.** (१) या अध्यादेशास. महाराष्ट्र महानगरपालिका व नगरपरिषदा (तात्पुरत्या तस्तुदी) अध्यादेश. २००९ असं म्हणावे.
  - (२) तो तात्काळ अंमलात येईल.

व्याख्या.

- २. या अध्यादेशामध्ये, संदर्भानुसार दुसरा अर्थ अपेक्षित नसेल तर,—
  - (क) ''संबद्ध नगरपालिका कायदा'' म्हणजे,—

(एक) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या बाबतीत. मुंबई महानगरपालिका अधिनियम : १८८८ चा मुंबई ३.

(दोन) नागपूर शहर महानगरपालिकेच्या बाबतीत, नागपूर शहर महानगरपालिका १९५० चा मध्यप्रांत ब अधिनियम, १९४८ ;

- (तीन) इतर कोणत्याही महानगरपालिकेच्या बाबतीत. मृंबई प्रीतिक महानगरपालिका १९४९ सा अभिनयम. १९४९ : आणि
- (चार) नगरपरिषदांच्या बाबतीत, महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक १९६५ चा नगरो आधिनयम, १९६५ :
- (ख) या अध्यादेशात वापरलंले, परंतु त्यांची व्याख्या न केलेले शब्द व शब्दप्रयोग यांना संबद्ध नगरपालिका कायद्यामध्ये जो अर्थ नेमून दिलेला असेल, तोच अर्थ असेल.

 $\top$

३. (१) जर कोणत्याही कारणास्तव,---

(एक) महानगरपालिकेची किंवा नगरपरिषदेची स्थायी समिती, महानगरपालिकेला किंवा, यथास्थिती, नगरपरिषदेला अर्थसंकल्पीय अंदाज सादर करण्याच्या स्थितीत नसेल तर; किवा

विवाधित महानगरपा लिका आणि नगर परिषदा यांच्या अर्थसंकल्पीय अंदाजाकरिना विशेष तरत्दी.

- (दोन) महानगरपालिका किंवा नगरपरिषद, २००९-२०१० या बित्तीय वर्षाच्या अर्थसंकल्पीय अंदाजास, मान्यता देण्याच्या स्थितीत नसेल तर,-संबद्ध नगरपालिका कायद्यामध्ये किंवा त्यामध्ये अंतर्भृत असलेल्या किंवा त्याखाली तयार
- करण्यात आलेल्या नियमांमध्ये काहीही अंतर्भृत असले तरी,-(क) महानगरपालिकेच्या बाबतीत. आयुक्तः
  - (ख) बृहन्मुंबई वीज पुरवठा व परिवहन उपक्रमाच्या बाबतीत, महाव्यवस्थापक ;
  - (ग) परिवहन उपक्रमांच्या बाबतीत, परिवहन व्यवस्थापक : आणि
  - (घ) नगरपरिषदांच्या बाबतीत, मुख्य अधिकारी,

त्यामध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या प्रत्येक अर्थसंकल्पाच्या बाबतीत २००८-२००९ या शासकीय वर्षाच्या किंवा, यथास्थिती, वित्तीय वर्षाच्या सरासरी मासिक उत्पन्न व खर्च यांच्या चारपटी एवढे अंदानित उत्पन्न व खर्च याचे विवरणपत्र तयार करील.

- (२) पोट-कलम (१) अन्वये तयार करण्यात आलेल्या विवरणपत्राचा अन्वयार्थ, शासकोय वर्ष किंवा वित्तीय वर्ष २००९-२०१० याच्या पहिल्या चार महिन्यांचा अर्थसंकल्प म्हणून लावण्यात येईल. आणि तो. ३१ जुलै २००९ पर्यंत किंवा संबंधित महानगरपालिका किंवा नगर परिषदा, लोकसभेच्या सार्वित्रक निवडणुका झाल्यानंतर, नियमित अर्थसंकल्प ज्या अगोदरच्या तारखेस अंतिमरित्या निश्चित करण्यात येईल अशा तारखेपर्यंत अंमलात राहील.
- या अध्यादेशाद्वारे अन्यथा तरतृद करण्यात आली असेल त्यार्व्यातरिक्त, संबद्ध संबद्ध नगरपालिका कायद्यामध्ये किंवा त्याखाली केलेल्या नियमांमध्ये असलेल्या अर्थसंकल्प तयार करण्यासंबंधातील तरतुदी, या अध्यादेशाद्वारे करण्यात आलेल्या तरतुदीशी त्या जेथवर त्याखाली तयार विसंगत नसतील तेथवर, योग्य त्या फरफारांसह, अर्थसंकल्प तयार करण्याच्या किंवा त्याच्याशी संबंधित असलेल्या कोणत्याही बाबीच्या संबंधात लागू होतील.

केलेले नियम लागु राहणं.

 ५. (१) महानगरपालिकेचा आयुक्त किंवा नगरपरिषदेचा मुख्य अधिकारी यांना आयुक्त व २००८-२००९ या शासकीय वर्षात किंवा विसीय वर्षात कोणतीही विशेष किंवा अनपेक्षितपणे यांचे तातपुरत उद्भवलेली गरज भागविण्याच्या प्रयोजनार्कारता, उक्त वर्षात, कोणत्याही अर्थसंकल्पीय विशंष अनुदानाची रहकम वार्क्ववता येईल, कमी करता येईल किया आतिरिक्त अर्थसंकल्पीय अनुदान मंजुर करता येईल.

(२) कलम ३ च्या पांट-कलम (१) मध्ये काहीही अंतर्भृत असले तरी, आयुक्त किया. यथास्थिती, भृष्ट्य आंधकारी यांना २००९-२०१० या वर्षाच्या पहिल्या चार महिन्यांच्या आत करावयाच्या आवश्यक खर्चाचे स्वरूप विचासत घेऊन, त्यास आवश्यक वाटेल अशी पुरेशी तरतृद करता येईल.

अडचणी दृर ह. या अध्यादेशाद्वारे सुधारणा करण्यात आलेल्या संबद्ध नगरपालिका कायद्यांपैकी करणं. कोणत्याही कायद्याच्या किंवा त्यात अंतर्भूत असलेल्या किंवा त्याखाली करण्यात आलेल्या नियमांच्या तरतुदी अंमलात आणताना, कोणतीही अडचण उद्भवल्यास, राज्य शासन, प्रसंगानुरूप, आदेशाद्वारे अडचण दूर करण्याच्या दृष्टीने आवश्यक वाटेल तर, ह्या अध्यादेशाद्वारे सुधारणा करण्यात आलेल्या संबद्ध नगरपालिका कायद्याच्या तरतुदीशो विसंगत नसेल अशी कोणतीही गोष्ट करू शकेल.

मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, १९४९, नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, १९४८ आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायतो आणि औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ यांच्या तरतुरींद्वारे ज्या विविध नगरपालिका प्राधिका-बांकडे उक्त अधिनयमाच्या तरतुरी पार पाडण्याचे काम सोर्पावण्यात आलेले आहे त्यांना आगामी वित्तीय वर्षासाठी किंवा शासकीय वर्षासाठी उत्पन्न व खर्चाचे अंदाज तयार करणे आवश्यक करण्यात आलेले आहे. महानगरपालिकांच्या संबंधात प्रत्येक वर्षाच्या फेब्रुवारी व मार्च महिन्यांमध्ये, आणि नगरपरिषदांच्या संबंधात डिसेंबर महिन्यांमध्ये असे अंदाज तयार करण्याची प्रक्रिया सुरु करण्यात येते.

२. राज्यात लांकसभेच्या सार्वविक निवडणुका एप्रिल, २००९ या महिन्यामध्ये घण्यात येणार आहेत. त्यानुसार, निवडणुकीचा कार्यक्रम घोषित झाल्यावर एक आदर्श आचार संहिता यापूर्वीच लागू करण्यात आली आहे. आदर्श आचार संहिता त्यागू झाल्यानंतरच्या कालावधीमध्ये नवीन योजना, सुधारित कर. इत्यादि घोषित करण्यावर निबंध आहेत. करिता, महानगरपालिका किंवा नगरपरिषदा यांनी पापूर्वीच २००९-२०१० या शासकीय वर्षाकरिता किंवा वितीय वर्षाकरिता, त्यांचे अर्थसंकल्पिय अंदाज स्वीकृत केलेले नसतील तर. त्यांना आदर्श आचार संहिता अंमलात असेतोपयंत ते स्वीकृत करणे शक्य होणार नाही.

पहिल्या चार महिन्यांमधील खर्चाची तरतृद करण्यासाठी महानगरपालिका किंवा नगरपरिषदा यांना शक्य व्हावे म्हणून महानगरपालिकेच्या आयुक्तास, बृहन्मुंबई वीज पुरवठा व परिवहन उपक्रमांच्या महाव्यवस्थापकास, परिवहन उपक्रमांच्या परिवहन व्यवस्थापकांना आणि महानगरपरिषदेच्या मुख्य अधिकान्यास पुढोल अधिकार प्रदान करणे आवश्यक आहे.—

(एक) संबद्ध नगरपालिका कायद्यामध्ये चिर्नार्देष्ट केलेल्या प्रत्येक अर्थसंकल्याच्या वावतीत २००८-२००९ मधील शासकीय वर्षाच्या किया वित्तिय वर्षाच्या सरासरी मासिक उत्पन्न व खर्चाच्या चारपटी एवढे अंदाजित उत्पन्न व खर्च यांचे विवरणपत्र तयार करील आणि अशा विवरणपत्राचा अन्वयार्थ २००९-२०१० मधील शासकीय वर्षाच्या किया, यथास्थिति, वित्तिय वर्षाच्या पिहल्या चार महिन्यांचा अर्थसंकल्प म्हणून लावण्यात येईल आणि तो ३१ जुलै २००९ पर्यंत असे विवरणपत्र अंमलात रहाण्याकरिता किया संबंधित महानगरपालिका किया नगरपरिषदांकडून निर्यागत अर्थसंकल्पास ज्या अगोदरच्या तारखेस ऑतम स्वरूप देण्यात येईल त्या तारखेपयेत अंमलात राहील : आणि

(दोन) उक्त वर्षात कोणतोही विशेष किंवा अनपेक्षितपणे उद्भवलेली गरज भागविण्याच्या प्रयोजनाकारिता. २००८-२००९ मधील शासकीय वर्ष किंवा. यथारिर्धात, वित्तिय वर्ष योच्या कोणत्याही अर्थसंकल्पीय तरतुदीची रक्कम बार्ढावणे. कमी करणे किंवा आंतरिक्त अर्थसंकल्पीय तरतुद करणे.

म्हणून, याबाबतीत तात्पुरता कायदा करून, उक्त प्रयोजनांकारता विशेष तरतुरी करणे इन्ट आहे असे शासनास बाटते.

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग चार,ध्रार्च २०, २००९/फाल्गुन २९, शके १९३०

३. राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवंशन चालू नाहो व उपरोक्त प्रयोजनांसाठी, महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी, तात्पुरता कायदा करुन, विशेष तरतुदी करण्याकरिता तात्काळ कार्यवाहो करणे जी मुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्रो पटली आहे : म्हणून, हा अध्यादेश प्रख्यापित करण्यात येत आहे.

> **एस. सी. जमीर,** महाराष्ट्राचे राज्यपाल.

मृंबई.

٤

दिनांक २० मार्च २००९.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

मनुकुमार श्रीवास्तव, शासनाचे सचिव.

ON BEHAUF OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND CUCALICATION, PRINTED AND PUBLISHED BY SHRI PARSHURAM JACANNAVII GOSAVI PRINTED AT GOVERNMENT CENTRAL PRESS, 21-A. NETAIL SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004 AND PUBLISHED AT DIRECTORATE OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATION 21-A, NETAIL SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004